№ 44. Sestdeen, 31. maijâ. 1908.

Maksâ,
Jelgawâ samemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par ârdefes pahrmaiņu jamaksâ 10 kap.

Latweeschu Awises.

Maksâ,
pa pastu pesûtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „

Uz ahrsemèm 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Iznahk dimreis nedelâ.

Redakzija un ekspedizija:
Jelgawâ, Kangihseru eelâ № 14.

87. gada-gahjums.

Sludinajumi maksâ:
par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpusê 20 kap.

J. W. Gussewa
tabakas fabrika, Rigâ,
(firma dibinata 1852. g.)
kura isstrahdà gadâ pahri par (100,000) simtu tuhkstoschu pudu tabakas, luhdz god. smehketajus ismehginat winas **pehdejàs raschas islasitu**
Schwizentu
kursch reti augsta labuma un pilnigi pahrspehj konkurenzes isstrahdajumus.

Jelg. Sawstarpigà Kreditbeedriba
Katolu eelâ № 8, telefons № 247.
No 556 beedreem eemaksats un garantets
droschibas kapitals **423,440 rbl.**
Bilanze uz 1. maiju 366,506 rbl. 14 kap.
Kreditbeedriba **maksà**
par noguldijumeem uz nenoteiktu laiku 6½% par gadu, atwelkot krona prozentu nodokli.
Par noteiktu tekoschu rehkinu maksà 5%, neatwelkot krona prozentu nodokli.
Atwehrta ikdeenas no pulksten 10—½2, izņemot swehtdeenas un swehtku deenas. **Izdara wisadas banku operazijas un peenem apdroschinaschanâ premiju biletes. Izpilda** Beedribas beedru, nebeedru un eestahdschu **usdewumus eekasejot maksajumus** par wekseleem un ziņeem dokumenteem, kà ari **izdara naudas pahrwedumus.**
Walde.

Walsts dome.

24. maija sehdê Leonows saka, ka newarot prasit juhras ministrijas reformas, ja tai leedz buhwet kugus. Juhras ministrijas pagahtne gan esot behdiga, bet tagad, kur Kreewijâ ir parlaments (Balsis no labàs puses: „Parlamenta nam". Preekschsehdetaja swans.) agrakà kahrtiba wairs neesot eespehjama.

Gutschkows kritisê juhras ministriju un saka, ka ja domneeki negrib atsiht nekahrtibas schinî ministrijâ, tad jau 17. oktobris un dome naw nemaz wajadsigi. Pa pehdejeem gadeem pehz flotes izniihzinaschanas juhras ministrija neka neesot darijusê, kas dotu zeribas par to, ka wina ir ari ko mahzijusês. Ministrija esot pa wezàm teàm un ja dome tai atwehleschot budschetu, tad tikai pabalstischot tureschanos pee lihdzschinejàs politikas. Manewrôs muhsu flote esot bijusê spihdoscha, bet pateesâ darbâ israhdijusês par pilnigi rederigu. „Muhsu atbildigais flotes wadonis un tahlo austrumu politikas noteizejs, admirals Alekssejews 1903. gadâ sino: „Eewehrojot muhsu un Japanu flotes spehku, naw nekahdâ sinâ tizams, ka muhsu flote waretu tikt no Japanu flotes uswareta." Un tahlak: „Japanu kara spehka islikschana Inkoâ un Korejas juhras lihkumâ naw eespehjama." Mehs dabujàm smagi zeest par tahdu muhsu spehku nowehrteschanu. Un kas ir tagad? Tas, kuram wajadseja sinat ihstos apstahkkus, kursch waretu teikt, noseedsigi krahpa, — waj winsch ir sodits? Nè, winsch pehz pahra deenàm augschnamâ lems, kapat kà mehs, par juhras budscheta likteni. (Wehtraini ilgi applausi wisôs sehdeklôs.) Bez tam armeen noteiktak runà, ka admirali Alekssejewu eezelschot par juhras ministri. Kà lai mehs atkratamees no scheem agrako laiku spokeem? Kamehr waldiba nesauks pee wahrda wisus tos, kas wainigi pee muhsu katastrofas, tikmehr schee spoki wajàs muhsu juhras ministriju un jaunee weseligee asni.tiks samihti. Mehs sinam, ka reformas naw radamas un eewedamas pahra deenâs waj mehneschôs. Un ne to mehs pahrmetam waldibai, bet to, ka mehs neredsam, ka waldiba buhtu sahkusê eet pa jaunu zeku. Mehs baidamees, ka wezee spoki kahdâ jaukà deenâ atkal atdsihwosees un sagrahbs sawàs rokàs waru. Es domaju, ka pirmam solim pee reformu izweschanas wajaga buht pawehlei, lai tiktu usdots spezielai komisijai waj Wisaugstaki pilnwarotai personai rewidet muhsu sloti un sinot Augstajam Wadonim, tapat ari tautas weetneezibai par to, kas wainigs pee pehdejà kara katastrofas. (Applausi kreisâ pusê un zentrâ.)

Ministru preekschneeks Stolipins saka, ka daudzi domneeki waldibu warbuht notureschot par stuhrgalwigu, jo ta pehz tam, kur peerahditas neleetibas un blehdibas lihdzschinejâ juhras ministrijâ, tomehr prasa kreditu preeksch schàs ministrijas. Te jaeewehrojot, ka waldiba pehz katastrofas atrodàs zita stahwokli, nekà sabeedriba. „Waldiba newar nodotees weenigi ihgnumam, newar meklet weenigi wainigos. Winai jaapweeno atlikuschee spehki un jarauga atjaunoschanas postitais. Preeksch tam, sinams, wajaga plahnu, wajaga wisu walsts organu apweenotas darbibas. Tagadejà waldiba ari nostahjàs uz schi zeka jau no paschàm pirmajàm deenàm, kad winai tika uztizeta walsts wara." Wisas walstis atsihstot, ka juhra peederot tikai tam, kas to war ar spehku aizstahwet. Tapehz neweens newar schaubitees, ka Kreewijai wajadsiga wismaz tikpat stipra flote kà gaidamà eenaidneeka walstij. Tapat domê ari aprahdits, ka flotes buhwe ir steidzama. Pareizi ari esot, ka sinamas nodokas tugeem wajag buht sinamai weenadibai — weenadam tihpam, weenadam ahtrumam. Ari agrakàs flotes atleekas schaî sinâ japahrweido. „Tak to wisu newar panahkt, kà ar burwja sischka mahjeenu. Tadehk ari waldiba nepeeprasa kugu buhweschanas projekta apstiprinaschanu wisâ apmehrâ, bet prasa tikai 4 brunu kugu buhwi 4 gadôs, lai waretu kaut zik papildinat muhsu sloti. Juhs isteizatees, ka kreditu aisleegschot tikai uz daschèem mehnescheem, lihdz buhschot organiseta juhras ministrija. Ministriju war schinî laikâ reorganiset, bet waj schinî ihsajâ laikâ buhs ari redzami reformas panahkumi? Nè, mani kungi, ari pehz mehnescha juhs newarefat teikt, ka peenahzis laiks atkaut kreditu preeksch kugu buhweschanas. Walsts dome parahdijusê walstij leelu pakalpojumu ar saweem atklahjumeem, un es zeru, ka tadehk turpmak wairs newarès atkahrtotees agrakàs neleetibas (Ilgi applausi); wehl wairak, man schkeet, ka schinî minutê juhrleetu-ministrija wehl naw peerahdijusê, ka tai war seedot 100 milj. rbl. leelu summu. Tak, mani kungi, neneme.t winai eespehju to peerahdit. Juhsu lehmums war winu nowest pee galigas bezdarbibas, war kluht wineem par saldu atdusas spilwenu. Juhs rihkojatees ap sloti, kà kirurgi, flote juhsu preekschâ ir kà apreibinats slimneeks, juhs greeschat winu, bet weens neweikls greeseens un juhsu preekschâ wairs nebuhs slimneeks, bet lihkis. Es tizu, ka juhsu lehmums istezès no juhsu skaidràs pahrleezibas un patriotisma. Tà juhs nostahjatees augstak par wisu frakziju taktiku. Nekaunojatees, ka ari waldiba isteikusê skaidri sawus nodomus. Es esmu pahrleezinats, ka katra nowilzinaschanàs flotes leetâ buhs tai par breesmàm. Maschinu nedrihkst apturet paschâ gaitâ, tà wina war saboja tees. Mani kungi! Muhsu juhras waras atjaunoschanâ war buht tikai weens lozungs, weena parole un schi parole ir — uz preekschu. (Applausi).

Pehz premjerministra uz katedru kahpj referents Swegin zows, kursch uzsver, ka, lai gan pehz Stolipina wahrdeem ministrija ir reorganisejusês, tomehr naw redzams, ka tas atstahtu kahdu eespaidu uz kugu buhwi. Tad teek peenemta formula pahrejai uz deenas kahrtibu; formulâ isteikts, kahdas pahrgrozibas buhtu wajadzigas, lai flote buhtu spehjiga izpildit sawu uzdewumu.

Tad sahk budschetu apspreest pehz atsewischkeem punkteem. Ap pusnakti nahk uz balsoschanu jautajums par kredita atwehleschanu flotes buhwei. Kà jau pag. numurâ sinots, prahwa domes wairakums (194 pret 78) ministrijai scho kreditu leedz. Kad pasmo balsoschanas izsnahkumu, kreisajà pusê un zentrâ at skan stipri applausi, labajà — schnahkschana.

26. maija sehdê uz deenas kahrtibas ir preekschlikums par 35,328 rubkus leela krona pabalsta atwehleschanu kuratorijas komitejai preeksch Kreewu swehtbilschu sihmeschanas.

Starp ziteem ussstahjàs ari sozialdemokrats Tscheidse. Winsch saka, ka Kreewijâ wispahri daudz swehtbilschu. Pareizticigee kristigee tizejuschi, ka swehtbildèm ir dsihwibas spehks. Jadomajot, ka taî gadijumâ, ja schahds spehks pastahw, schim spehkam japabalsta swehtbilschu izgatawoschanas mahksla. — Pehz scheem wahrdeem sazelàs ahrkahrtigs trokšnis. Labà puse sauz: „Ahrâ! Ta ir tizibas saimoschana!" Kreisâ: „Pabeidzat runu!" Sehdes wadonis barons Meyendorfs weltigi swana un aizina pee kahrtibas; tad winsch atkahpjàs. Kad sahle maz leet apklususe, knaps Wolkonskis eenem preekschsehdetaja weetu un usaizina Tscheidzi izskaidrot sawu iztureschanos. Tscheidze: No pareizticigo kristito redzes stahwokka schim dsihwibas spehkam japabalsta wiss, kas nahk leetai par labu. Ja tà naw, tad, kà man rahdàs, leeta ir bez zeribàm. Ja man kahds gribetu peerahdit, ka pareizticigam kristigam schi leeta naw tà jaapskata, tad es atwainojos. (Trokšnis. Sauzeeni: „Ahrâ!" „Negehlis!")

Preekschsehdetajs pasmo pahrtraukumu un pehz ta leek preekschâ Tscheidzi par religijas saimoschanu izsleegt uz 15 sehdèm; preekschlikumu peenem ar 170 pret 80 balsim.

Pehz tam Gegetschkorijs (soz.-dem.) saka: Ar scho domes wairakuma nolehmumu ir nodarits waras darbs pret weenu no muhsu beedreem. (Trokšnis labâ pusê.). Mehs protestejam pret to un tà ka mums naw nekahdas zitas protesta formas — mehs atstahjam sehdes sahli. (Balsis: „Uz redzeschanos!" Purischkewitschs kleedz: „Buhtu labak, ja Juhs te nemaz nebuhtu atnahkuschi. Kaukazijas mehrkakis!" Gegetschkorijs uz Purischkewitschu: „Pzichopats!")

Sozialdemokrati atstahj sehdes sahli.

Preekschlikumu par 35,328 rubku atwehleschanu dome pehz tam peenem.

27. maijâ sahk apspreest kara ministrijas budschetu.

Referents Gutschkows atsihst, ka pee Kreewijas pahrwaroschanas pehdejà karà wainiga bijusê ne wis armija, bet zentralwaldiba un sabeedriba. Kreewijas armijai un tàs wadoneem bijuschi jawed diwi kari: ar Japanu un ar kara ministrijas kanzlejàm. Ari meera noslehgschanu Portsmutâ bijusê zentralwaldibas noseegums. Sabeedriba bijusê wainiga taî sinâ, ka ta uz armiju un waldibu darijusê demoralizejoschu eespaidu. Ari armijai bijuschi leeli truhkumi. Tà par armijas wadoneem weenmehr wehl kluhstot ne wis spehjigakee, bet tahdi, kam labi sakari, radneezibas un pazihschanàs. Ofizeeru esot par maz, kam par eemeslu esot winu nenodroschinatais stahwoklis. Kara ministrija esot pahrak bailiga pee reformu eeweschanas. Wajagot ari dibinat wisadas fabrikas paschu semê, kuras waretu apmeerinat armijas wajadzibas. Armijas weenreizigas wajadzibas prasot 2153 milj. rbl., bet winas uztureschana ik gadus 150 milj. r. Ka ministrija pratischot eewest wajadzigas reformas, par to esot jaschaubàs jau waras saskaldischanas dehl. „Walsts aizsardzibas padome, kura sem Wina Keizariskàs Augstibas Leelkneza Nikolaja Nikolajewitscha preekschsehdes izstaisa weselu kolegiju, izrahdàs par nopeetnu kawekli pee wajadzigu reformu izweschanas kara resorà. (Peekrischana uz wiseem sehdeklèem, izņemot galejos labos.). Lai kara resora pilnigas desorganizazijas bildi papildinatu, wehl japeeweed, ka artilerijas leetu preekschgalâ stahw Wina Keizariskà Augstiba Leelkneks Sergejs Michailowitschs, inscheneeru leetu preekschgalâ Wina Keizariskà Augstiba Leelkneks Peters Nikolajewitschs un kara mahzibas eestahdschu preekschgalâ Wina Keizariskà Augstiba Leelkneks Konstantins Konstantinowitschs. Pat ja gribetu buht tàdos eeskatos, ka ir dabiski un taisnigi, ka personas, kuras pehz sawa stahwokka izrahdàs par neatbildigàm, deen armijas rindàs un nez wisu kara pawehlneeku nastu un breesmas, tad tomehr jateiz, ka winu stahwoklis atbildigu un swarigu kara leetu nosaru preekschgalâ jausskata par pilnigi nenormalu parahdibu." (Sauzeeni: „Brawo! Brawo!") „Semes aizsardzibas, walsts droschibas jautajumeem to swariguma dehl jastahw pahri par wiseem ziteem bet ne mazak ari tapehz, ka to izschkirschana ir neatleekama. Ja mums ir teesiba un mehs turam par sawu peenahkumu, greestees pee tautas un semes un pagehret smagus upurus preeksch schàs semes aizsardzibas, tad mums ir ari teesiba, greestees pee tàm maz personàm, no kuràm mums naw wairak ko prasit, kà atteikschanos no daschèem pazauligeem preekeem un godkahribas, kuras wini eenem. (Ilga peekrischana uz wiseem soleem, izņemot galejos labos. Sauzeeni: „Brawo!"). Mums ir teesiba sagaidit scho upuri no wineem. (Ilga peekrischana uz wiseem soleem, izņemot galejos labos. Sauzeeni: „Brawo!" „Pareizi!")

Kara ministrs atsihstàs, ka referata kritika eewehrojamà

„Riga"

tikai ihsti no fabrikas

A. S. Maikapara, Rigâ

10 gab. 6 kap.
25 „ 15 „

Wisi ziti scha formata ir tikai pakaldarinajumi.

mehrâ deemschehl bijuse dibinata. (Applausi.) Pateesibâ wisa wadiba pehdejâ karâ bijuse wahja. Preeksch pahrgrosibâm armiiâ esot wajadsigi 2 miljardi rubku, bei tâ ka schahdu sumu naw, tad ministrija schimbrihscham prasa no domes tikai 300 miljonu. Ari dentschiku skaits nesen pamasinats jau par 15 000 wihru. Tad ministris peemin daschadas reformas, kuras armijâ jau eewestas, sewischki sihmejotees uz armijas apgahdibu. Reformu eeweschanu kawejot ari pehdejo gadu nenormalee apstahkli, kas kareiwjus atraujot no winu teeschâ usdewuma.

Pehz ministra runas Lechnizkis prasa darba grupas wahrdâ, lai saldatus atswabinot no polizijas deenesta peenahkumeem. — Belousows saka, ka pastahwiga armija esot tikai preeksch burschuasijas, kadehl sozialisti atmetot kara ministrijas budschetu. — Purischkewitschs labo frakzijas wahrdâ usstahjâs pret Gutschkowu, kursch runajis no schâs tribines par neatbildigâm personâm, kuras peeder Keisariskai Gimenei un eenem atbildigas weetas. Ta esot Patwaldigâ Kreewijas armijas Wadona prerogatiwa. Labee protestê pret tahdu prezedentu, kursch wed domi uz bailiga zeka. „Eewehrojot garigo bosiku runas —" (pee scheem wahrdeem fazelâs leels trokšnis kreisajâ pusê un stipra wahrdoschanâs starp kreisajeem un labajeem. Pehdigi trokšnis aprimst.) Purischkewitschs: „Domaju, ka kara spehka preekschstahwji pratis nowehrtet to runu spehku un nosihmi, kuras nahk no kreisâs puses. Domaju, ka man peekritis leelakâ walsts domes daļa, kad teikschu: „Mehs neschehlosim pehdejo kreklu, lai waretu nostahdit Kreewijas sauszemes spehkus taî augstumâ, uz kura wini atradâs lihds pehdejam laikam, radidami wareno slaweno Kreewiju." (Applausi.)

Debates turpinâs wakara sehdê.

Walsts padome.

24. maija sehdê garas un asas debates sazehlis tâ sauktais „konstituzijas rublis". (Walsts dome, apspreesdama zeku ministrijas kanzlejas budschetu, nolehma to pamasinat par weenu rubli no tâs budscheta daļas, kuras atwehleschanu ministrija bij isgahdajuse bez domes atkaujas.) Pret domes rihzibu asi usstahjâs starp ziteem labâs puses labakee runataji Schwanebachs, Pichno un Durnowo, tomehr nobalsojot padomes lozekļu wairakums peekriht domes lehmumam. — Dselszeku pahrwaldes budschetâ padome pamasina isdewumus preeksch krona dselszeku ismantoschanas par 5 milj. rubku (dome tos bij pamasinajuse par nepilneem 8 milj. rubku). Zitas budscheta daļas peenem pehz domes preekschlikuma, isnemot kreditu par defizita segschanu par 20 milj. rubku, kuru dome bij dsehsuse. — Uhdens un semes zeku pahrwaldes budschetu peenem pehz waldibas preekschlikuma un atraida domes preekschlikumu dsehst daschus kreditus. Tâs paschas deenas wakara sehdê teesleetu ministrijas budschetu peenem no domes peenemtâ augstumâ, bet zeetumu budschetâ no domes isdaritus strihkejumus atraida.

No ahrsemèm.

Wehleschanu isnahkums Pruhsijâ.

Tautas weetneeku wehleschanu isnahkums Pruhsijâ tagad galigi sinams. Eewehleti: konserwatiwee 140 (lihds schim 144), zentra wihru 100 (96), nazionalliberaku 65 (76), brihwkonserwatiwo 58 (64), no brihwprahtigâs tautas partijas 22 (24), Poku 15 (13), no brihwprahtigo saweenibas 7 (9), sozialistu 6 (lihds schim neweeno), besspartejisko 4 (7). Isdaramas wehl 25 pahrwehleschanas.

No Wahzijas. Bahrgu spreedumu par sozialdemokratiju nodewis paschu beedrs Hartmanis Görlitzas amatneeku sapulzê, kur tas pasinojis sawu isstahschanos no partijas un starp zitu teizis: Strahdneeku bars sozialdemokratijai esot wajadsigs tikai sawa skaita un mutes tureschanas dehl, lai leels daudsums kauschu, kureem darbs nepatihk, waretu weegli usdsihwot. Sozialdemokratija pahrmetot zitâm partijâm un kristigai basnizai, ka winu wadoni nezeeschot zitu domas un gribot tikai waldit. Bet schahda mulkoschana un bara ismantoschana nekur neteekot peekopta tik leelâ mehrâ, kâ pee sozialdemokrateem. Katru, kuram esot sawa pascha spreedums, wini puhlotees apklusinat. Sozialdemokratija audsinot mulkibu, slinkumu un nespehjibu. Sozialdemokratija esot netaisnibas, apspeeschanas, nebrihwibas un bara ismantoschanas partija. Kursch mehginot sozialdemokratiju kritiset, tas teekot apmelots un bada nahwê dsihts. To godigs, apsinigs un kreetns strahdneeks ilgi nespehjot isturet, tapehz winsch isstahjotees no partijas, winsch gribot sawu pelnu labaki isleetot un atkal kluht brihws wihrs.

No Austrijas. Wagoni eegahsuschees upê. Uz dselszeka lihnijas Jregenzas tuwumâ nokrita klints blukis, aiskerdams garamejoschâ wilzeena tschetrus pehdejos wagonus; wagoni eekrita Achas upê. 20 pasaschеeri eewainoti, diwi naw atrasti.

No Italijas. Laukstrahdneeku streiks Parmas, Apulijas un zitâs prowinzês wehl turpinâs. Lai gan leelgruntneekeem noteek leeli saudejumi, ka lauku un mahju darbi neteek isdariti, tomehr paredsams un nojuhtams, ka aiz lihdselku truhkuma strahdneeki buhs spesti padotees un atkal strahdat par tahdâm algâm, kahdas dod leelgruntneeki.

No Persijas. Stahwoklis kluhst arween sareschgitaks. Schachs pawisam aisbehdsis no galwas pilsehtas. Winsch uz tirgus laukuma lizis sazelt leelu trokšni, lai tâ nowehrstu kauschu usmanibu un tad steidsigi pa harema durwim saldatu apsardsibâ aislaidees projam, jo pilî laikam nejuhtotees deesgan droschs. Jaunais ministru kabinets jau ilgak par nedeku naw apstiprinats, tapehz waldibas darbi paleek nedariti. Tâ ka bij ispauduschâs walodas, ka schachs uz Kreewijas padombeweju eerunu pawisam aisbraukschot no Persijas, tad parlaments schacham pasinojis, ka tuhlit eezels jaunu waldneeku, ja schis atstahs Persijas robeschas. Uz to schachs atbildejis, ka winsch tikai daschas deenas atpuhtischotees un tad nahtschot atkal atpakaļ.

No Persijas. Apzeetinati uz schacha pawehli Teheranâ daschi printschi, kâ balsbneeki pee agitazijas pret schachu. Eedsihwotaji sinu par schâm apzeetinaschanâm usnehma simpatiski. Pilsehta meeriga.

No Korejas. Korejeeschu un Japanu satiksme wehl nekluhst labaka, ko leezina jaunakas sinas. Proti pehdejâs deenâs starp Japanu kara spehku un Korejas dumpineekeem notikuschas wairak sadursmes. Dumpineeku pusê krituschi 372, saguhstiti 55. Japanu saudejumi naw usdoti.

No eekschsemèm.

Waldneeku satikschanâs Rewelê.

27. maija rihtu ar Keisariskeem wilzeeneem Rewelê eeradâs: Winu Majestates Keisars un Keisareene Alekšandra Feodorowna ar Winu Keisariskâm Augstibâm Leelkrasu Tronamantineeku un Leelkrasêm Olgu, Tatjanu, Mariju un Anastasiju Nikolajewnâm, Winas Majestate Keisareene Marija Feodorowna, Grekijas kehnineene, Leelkrase Olga Alekšandrowna, Leelkrasts Michails Alekšandrowitschs, un Oldenburgas prinzis. Winu Keisariskâs Majestates pawadija galma ministris, galma dahmas un swihte. Eeradušchees ari ministru padomes preekschsehdetajs, ahrleetu un juhrleetu ministri. Anglijas kehninam atasčetee firsts Gokizins un grahfs Heydens, Anglijas kehnineenei — firsts Gortschakows. Gar dselszeka sleedêm bij nostahditi weetejo skolu skolneeki un skolneezes. Zelsch wiszaur ispuschkots pukèm. Gubernators, pilsehtas galwa un muischneezibas preekschneeks pasneedsis Wina Keisariskai Majestatei krahschnas buketes. Karaiwju un publikas newitigeem pehrkondimdoscheem urrâ sauzeeneem atskanot, Winu Keisariskâm Majestatêm labpatika sehstees kahdâ kuteri un pehz tam isbraukt reidâ. Taisni plkst. 11 no rihta, leelgabalu pehrkoneem atskanot, notika Monarchu satikschanâs.

Angku eskadra parahdijâs plkst. 10 no rihta. Winas preekschgalâ brauza kehnischkâ jachta „Viktoria and Albert" ar kehnina standartu. Atskaneja leelgabalu saluts no Keisariskâs jachtas „Standart", uz kuru atbildeja kreiseri „Minotaur" un „Achilles". Pâr reidu nokarajâs duhmu padebeschi. Angku weesi lehnaki brauzot pagreesâs gar muhsu kugu kolonu un kehnischkâ jachta apstahjâs starp „Standartu" un „Pokarnaja Swesda". Uz kapteina tiltina stahweja Anglijas kehninsch un kehnineene ar pawadoneem un sweizinaja. Wina Majestate Keisars, galma ministru un augsto weesu atascheju pawadibâ ar kuteri dewâs sanemt kehninu ar kehnineeni. Leelgabali saluteja."

Augsto Radineeku sastapschanâs bij sirsniga. Wina Keisariskâ Majestate un kehninsch Edwards saskuhpstijâs. Pulksten 1 un 45 min. uz jachtas „Pokarnaja Swesda" bij brokastis.

Preses atsauksmes par flotes projekta atraidischanu.

„Nowoje Wremja" raksta: „Tautas aisstahwju weselais prahts tâ tad paturejis wirsroku, un juhras ministrija dabujuse mahzibu, kahdu pilnigi pelnijuse . . . Waj un kahdâ mehrâ jauni brunu kugi buhtu derigi walsts apsardsibai, to nesinajuse pateikt ne pate juhras ministrija, ne ari tee labee aisstahwji, kuri runajuschi projektam par labu." Tahlak awise saka, ka zitadeem noluhkeem kara flote schimbrihscham neesot Kreewijai wajadsiga, kâ tikai peekrastes apsardsibai. — „Retsch" raksta, ka par flotes projekta atraidischanu sewischki preezajees mehreno labo preekschstahwis Krupenskis un skaki issazijis sawu preku. Gegetschkoris winu tad usaizinajis, waj labati negribot eestahtees sozialdemokratu frakzijâ . . . Kahds oktobristS isteizees, ka flotes projekta atraidischana kaiteschot Stolipina stahwoklim, bet waj flotes reformas notikschot, tas esot jautajums. Neilgi pirms balsoschanas eerabees domê leelkrasts Nikolajs Michailowitschs, bet pehz nobalsojuma tuhlin aisgahjis. — Bijuschais juhras ministris Birikows pa ministru preekschneeka Stolipina runas laiku gluschi meerigi snaudis . . . — „St. Petersburger Zeitung" raksta, ka tâs 78 balsis, kuras nodotas flotes projektam par labu, sastahwejuschas pa leelakai daļai no galejeem labajeem, no daschеem mehreneem labajeem un no nedaudzeem oktobristeem, starp kureem bijis ari Kapustins. Turpretim Purischkewitschs balsojis pret projektu, tapat ari wina wistuwakee domu beedri. — „Birschewija Wedomosti" sino, ka pehz projekta atraidischanas opozizija un zentrs israhdijuschi skaku peekrischanu, bet galejee labee schnahkuschi un kahda balss winu starpâ atskanejuse: „Wehl par agru gawilet!"

Te wina ir! „Selta siwtina."

Tikai schi ir wislabakâ schnauzamâ tabaka, isgatawota Deenwidus-Kreewijas wislecelakajâ fabrikâ

„Золотая Рыбка."

Tabaka bez selta siwtinas ir pakaldarinajums.

Kreewu semneeki atsakâs no kopsemes.

Arween leelakâ daļâ Kreewu semneeki sahk atdsiht kopsaimneezibas launumus. Tâ „Nowoje Wremjai" telegrafê, ka Maskawas gubernâ ween pahri par 1000 semneeku atsazijuschees no kopsemes saimneezibas un peeprasijuschi, lai teem nodala winu semi kâ priwatihpaschumu. — Ta ir eepreezinoscha parahdiba, jo weenigi pehz kopsemes sadalischanas priwatihpaschumôs Kreewu semneekeem buhtu eespehjams pazelt sawas panihkuschâs saimneezibas.

No Peterburgas. Generalis Gurko 24. maijâ ar sawu ekipaschu gribejis braukt pa kahdu eelu, kur braukschana bijuse aisleegta. Kad polizists winu nelaidis, winsch pats uskahpis uz buka, eezirtis polizistam ar pohtagu un brauzis tomehr. Par tscho gadijumu sastahdits protokols.

— Jauno kara kuga leetâ. Grahfs Uwarows (okt.), kâ „Retsch" raksta, pirmdeen stahstijis wairakeem domneekeem, ka winsch no loti droscha awota sinot, ka no 4 brunu kugeem, kuru buhwei dome sestdeen neatwehleja kreditu, diwus jau buhwejot. Wehlok israhdijees, ka juhrleetu ministrija taisijuse gan daschus isdewumus preeksch sagatawoschanâs darbeem par apmehram 1 miljoni rubku, bet waj ta ari kehrusês pee brunu kugu buhwes, naw sinams.

— Angku kehnina weesoschanâs nosihme. Waldibai tuwu stahwoschâ awise „Rossija" apsweiz ar preeku Anglijas kehnina Edwarda weesoschanos Rewelê pee wina Majestates, muhsu Kunga un Keisara. Kas atteezas uz zeemoschanâs politisko nosihmi, tad awise saka, ka Eiropas walstju sawstarpejas atteezibas esot jau tiktahl nostaidrojuschas, ka katrs mehginajums, isdarit jaunu leelwalstju grupeschanu, buhtu tikai dihglis zihnai. Kehnina Edwarda apzeemojums ussweer gan ta akta nosihmi, kursch noslehgts starp Kreewiju un Angliju un apstiprinaja draudsigo roksturu Makedonijas reformu leetâ. Laikraksts isturas atraidoschi pret teem, kuri usbruhk asi Wahzijai. Tâ warot kaitet tikai labai satiksmei ar kaimineem. Tuwoschanâs Anglijai nenosihmê wehl to, ka Kreewija gribetu pahrtraukt draudsigo satiksmi ar kaimineem.

No Maskawas. „Wibordseeschu" dsihwe zeetumâ. Par pirmâs domes bijuscho deputatu dsihwi Maskawas zeetumâ „Retsch" sneedz schahdas sinas. Pulksten 7 no rihta wiseem jazelâs augschâ, 8 wini dabû karstu uhdeni preeksch tehjas, brokastis dod pulksten 12 un uhdeni preeksch tehjas 2ôs. Pulksten 6 dod pusdeenu no diweem ehdeeneem turpat no zeetuma kuknas. Gultas no rihteem peeslehdz lihdz pulksten 9 wakarâ. Madratschi gultâs pildīti ar salmeem. Nespehjibas gadijumôs ar zeetuma ahrsta atkauju gultas war nolaist ari pirms 9 wakarâ. Nauda, pulksteni, grahmatas un wisas paschu leetas pirmeem tautas weetneekeem atnemtas un teek usglabatas zeetuma kantorî. Daļa no grahmatâm atdotas bijuscheem deputateem otrâ deenâ pehz eeslodsischanas. 18. maijâ deputati dabujuschi numuretas papihra lokšnes, tinti un spalwas. Wisi deputati jau peeraduschi pee jaunâs dsihwes kahrtibas un zihtigi strahdajot. Sajuhtams tikai leels grahmatu truhkums, tapehz ka paschu grahmatas deputati warot dabut tikai aprobeschotâ skaitâ, bet no zeetuma bibliotekas teem grahmatas neisdodot. Laikrakstus naw brihw ne sanemt, ne lasit. Wehstules eet zaur diwâm zensurâm. Nepatihkamu eespaidu uz deputateem atstahjot tas apstahklis, ka wirs winu kamerâm eeweetoti pee spaidu darbeem noteekati kriminalnoseedsneeki. Deenu un naktî deputatu kamerâs dsirdami kehdês saslehgto soli un kehschu swadseschano.

No Helsinforsas. No Somijas landtaga peenemtais **preses likuma projekts,** kâ „Pet. tel. ag." sino, naw dabujis Wisaugstako apstiprinajumu. Somijas senatam usdots, isstrahdat jaunu projektu.

No Polijas. Poku skolu atwehrschana. Uz generalgubernatora rihkojumu, no 1. julija sahkot peelauta atkal Poku mahzibas waloda poku skolâs Kelzas gubernâ, kur to preeksch kahda laika aisleedsa administratiwâ kahrtâ.

No Simbirskas gub. Leels ugunsgrehks. Korsunas aprinkî, Korschewkas sahdschâ kahds semneeks aiz atreebibas aisdedsinaja otra semneeka istabu. Izzehlâs leels ugunsgrehks, kuram par upuri krita 198 dsihwojamas ehkas, daudz schkuhnu, semstes slimniza, pasta-telegrafa nodaļa un krona dsehreenu pahrdotawa. Saudejumi sneedzas pahri par 500,000 rubku.

Widseme.

Rudolfs Blaumanis nopeetni slims.

Jau ilgaku laizinu runaja, ka Blaumanis slims. Tagad winu Ehrgku Brakôs apmeklejis Dr. A. Skuja, kursch eezeenito rakstneeku un dsejneeku tur atradis pawisam behdigâ stahwoklî. Blaumanis esot loti bihstami saslimis ar plaucschu kaiti, kura winu tâ nowahrdsinajuse, ka gandrihz pasiht newarot, un nowedušе lihdz issamisumam. Slimneeks esot pawisam truhzigôs

apstahklôs, reisèm pat bes apkopeja. Esot majadsiga steidsiga palihdsiba, lai slimneeku, kad tas buhs zik nesik atschirdsis, waretu nogahdat us kahdu sanatoriju. Bet Blaumanim pascham preeksch tam lihdsekku neesot. Tapehz greescham us to wina draugu un zeenitaju wehribu.

No Rigas. Par darba apstahkleem Rigâ „Dsimt. Wehst." raksta sekoscho: „Darba spehku Rigâ schimbrihscham tik daudz, ka lauzineekeem eeteizams, palikt labak us laukeem un nenahkt us pilsehtu ar zeribàm, atrast sche darbu. Schim padomam tomehr leekàs buht mas klausitaju, jo no laukeem eerodàs allasch jauni darba mekletaji. Nopeetns zilweks newar spehletees ar sawu dsihwi, bet winsch ari negribès atli peekrist ikkatram padomam un tapehz apzerot leetas swarigumu un leelo nosihmi tagadejâ dsihwê, apskatisim Rigas darba spehku daudsumu no statistiskàs puses, turedamees pee pilsehtas darba usrahdischanas biroja isdoteem skaitleem.

Pagahjuschâ gadâ Rigâ wihreeschu darba spehks gahjis masumâ, bet seeweeschu darba spehks wairumâ un — gluschi tapat ir ar paschu darbu: wihreeschu darbs masinajees, seeweeschu darbs wairojees. Tà min. birojâ pagahjuschâ gadâ peesolitas tikai 1083 wihreeschu darba weetas, bet 1906. gadâ — 1437 weetas; tà tad darba weetas masinajuschàs par 354. Turpretim darba peeprasitaju bijis pawisam 4989, no kureem atjaunojuschas darbu sawàs bijuschâs darba weetàs 2695 personas, tà ka jaunu darba mekletaju bijis 2294. Par schahdeem darba mekletajeem eeskatami tee, kuri agrak nebij peesolijuschi sawu darba spehku zaur pilsehtas darba usrahdischanas biroju. Darba mekletaju gadu agrak bija turpretim 8488, no kureem atjaunoja darbu bijuschàs weetàs 4431, tà ka jaunu darba mekletaju bija 4067. Redsams, ka darba spehks masinajees 1907. gadâ samehrâ ar 1906. gadu gandrihs us pusi. Tapat wihreeschu darba spehka masinaschanàs eewehrota ari 1906. gadâ samehrâ ar 1905. g., kamehr preeksch tam darba peesolijumi wairojuschees no 52 us 72%.

Zitadi ir ar seeweeschu darbu un darba spehku. 1907. g. peesolitas 3846, bet 1906. g. tikai 3485 weetas; tà tad darba weetas wairojuschàs par 316. Turpretim darba mekletaju bija 1907. g. 5815, no kuràm atjaunoja darbu bijuschàs weetàs 2233, tà ka jauna darba mekletaju bija 3582. Darba mekletaju gadu agrak bija turpretim 5883, no kuràm atjaunoja darbu bijuschàs weetàs 2888, tà ka jaunu darba mekletaju bija tikai 2995. Redsams, ka seeweeschu darbs un darba spehks wairojuschees, lai gan ne eewehrojami. Tapat seeweeschu darba spehka wairoschanàs eewehrota ari 1906. g. samehrâ ar 1905. gadu, tikai ta bijuse eewehrojami leelaka.

Kà gluschi jauni eenahzeji Rigâ, kuri wehl nekad nebija strahdajuschi pilsehtâ, peeteikuschees no augschâ aprahditeem 2294 jauneem weetu mekletajeem 306 jeb tikai 13% pret 14% gadu agrak. Ja turpretim salihdsinam schos 13% ar jauno weetu mekletaju skaitu 4067 aispehrnajâ gadâ, tad gluschi no jauna pilsehtâ eenahkuschais wihreeschu darba spehks naw leelaks par 7%. Tapat ari stipri masinajusès jauna seeweeschu darba spehka peenahtschana. Tà no augschâ aprahditàm 3582 jaunàm darba mekletajàm peeteikuschàs kà gluschi jaunas eenahzejas 1016 personas, t. i 28%, pret 36% gadu agrak. Pee wisa scha tomehr paschi statistikas sastahditaji domà, ka ne wisi, kuri usdewuschees par jauneem eenahzejeem, ari teescham bijuschi eenahzeji. Daudsi usdewuschees par tahdeem tikai ais ta eemesla, ka pret patlaban eenahkuscheem lauzineekeem pilsehtneekeem esot leelaka ustiziba un tee drihsak dabujot weetas un darbus. Naw eemesla schaubitees par scho domu pareisibu un tà tad isnahk, ka jauns darba spehks peenahk Rigâ wehl masakâ mehrâ, nekà to usrahda augschejee skaitli. Eewehrojams pee tam ir ari tas, ka wihreeschu darba spehks peeteizàs wiswairak oktobra un seeweeschu darba spehks augusta mehnescha beigàs un septembra beigàs, t. i. pehz nobeigteem lauku darbeem. Turpretim darba peesolischana ir leelaka janwara mehnesî un pawasarà un tikai pa dakai rudenî. Redsams, ka jauni darba spehki peenahk tad, kad uz laukeem truhkst darbo, un tapehz sinàm par leelu darba spehka eepluhschanu pilsehtâ teeschi pawasarôs masak pamata. Naw pamata ari usskateem, ka muhsu lauzineeki gandrihs weenigi ais ta eemesla sapluhstot pilsehtâ, wairidamees no gruhtaka un kahrodami pehz weeglaka darba, lai gan schahda zenschanàs buhtu gluschi dabigi saprotama. Latweetis ir un paleek darba ruhkis, kas strahdà wisur ik katru darbu un nemitejàs to meklet, kur ween atrodams.

Beigàs japeesihmè, ka wiss daudsums darba mekletaju ir weenkahrschi strahdneeki: to ir no wiseem darba mekletajeem 53%. Seeweetes ir wiss wairums weenkahrschas kalpones; to ir 89%. No scha redsam, ka arodneeziba pee mums stahw koti semu, sewischki pee seeweetèm.

Atteezotees us padomu, nenahkt us Rigu darba meklet, waram tikai bes aprahditeem darba un darba spehka apstahkleem, wehl peemetinat sekoschu statistiku par scha jautajuma isschkihreju. Samehrâ ar darbu 1906. gadâ pehrn wihreeschu darbs masinajees no 93 us 79% un seeweeschu darbs no 84 us 82%, bet darba spehka apmeerinaschana wairojusès wihreescheem no 15 us 17% un seeweetèm no 50 us 54%, samehrâ ar swabadàm weetàm un peeteikuschos skaitu. Schee skaitli peerahda, ka wispahrigi darbs masinajees tà preeksch wihreescheem, kà seeweetèm un ka no wihreeschu darba spehka stahw bes darba 83% un no seeweeschu darba spehka 46% dihkâ. Tas ir skaidrs peerahdijums, ka jaunu darba spehku Rigâ naw wajadsigs.

No Rigas. Latweeschu Isglihtibas Beedribas waldes sehdê, 19. maija wakarà, kà laikraksti sino, nolehma eeskatit un peerakstit par aktiweem beedreem tikai tos, kas samaksajuschi wisu beedru naudu, 3 rbl., bet tos, kuri eemaksajuschi tikai kahdu daku, — par beedreem-weizinatajeem. Lai weizinatu beedribas selmes, tad nolemts stahtees zeeschakà sakarà ar Latweeschu, kà ari Kreewu un Wahzu laikraksteem. Scham noluhkam par derigu atsina, peesuhtit awisèm ihsas, faktiskas sinas par beedribas darbibu, par waldes, padomes u. t. t. sehdèm, sekot laikrakstu sinàm par beedribu un kraht tos numurus archiwâ, kurôs kahdas sinas waj raksti par beedribu, kà ari luhgt awischu redakzijas, peesuhtit beedribai pa eksemplaram no sawàm awisèm. Dr. Butuli pilnwaroja stahtees sakarà ar tàm beedribàm, kuras grib peedalitees pee kuratora Lewschina godinaschanas, ja tas atkahptos no amata. Inzindents ar 12 beedru isstahschanos schoreis palika wehl neisschkirts.

— **Preses prahwa.** 26. maijâ Peterburgas teesu palata isteesaja apsuhdsibu pret „Rischsk. Wedomosti" redaktoru Leonidu Witwizki, par diwu rakstu eeweetoschanu awisê, kurôs kritiseta generalgubernatora Solloguba rihziba un eeweetotas daschas waldibai naidigas sinas. Raksti bijuschi nemti is „Balt. Wehstnescha" un „Düna-Ztgas". Palata sodija Witwizki ar 2 mehnescheem zeetuma, pee kam nolehma scho spreedumu dsehst ar agrako palatas spreedumu no pagahjuschâ gada 8. maija, pehz kura W. noteesats us 3 mehnescheem zeetumâ.

— **Rigas mahzibas apgabala kuratora Lewschina atkahpschanàs jautajumâ** schajàs deenàs no Rigas aisstuhtita ministru preekschneekam Stolipinam schahda telegrama, kà „Rig. N. Nachr." sino:

„Kreewu wihri, pareistizibneeki un weztizibneeki, 300 skaitâ padewigi luhdz Juhsu Augsto Ekselenzi: waj Juhs neatsihtu par eespehjamu, Kreewu tautibas leetas labâ kuratoru D. M. Lewschinu, kas schai apgabalâ gruhtà laikmetà daudz darijis preeksch Kreewu isglihtibas, atstaht sawâ lihdsschinejâ amatâ un weetâ." Luhguma raksts ar parakstteem nosuhtits pa pastu.

— **Teatru pabalsteem** pilsehta isdewuse 1907. gadâ: Wahzu teatrim 17,514 rubl. 30 kap., Kreewu teatrim 11,681 rubl. 50 kap. un Latweeschu beedribas teatrim 12,500 rubl. waj kopâ 41,695 rubl 80 kap. Japeesihmè, ka abi pirmee teatri dibinati no pilsehtas lihdsekleem.

— **Kara teesa** 24. maijâ isteesaja apsuhdsibu par Jahteles muischinas nodedsinaschanu un usbrukumeem kara spehkam Kuldigas un Aisputes aprinkôs. Noteesaja: Mahrtinu Lapinu us nahwi zaur pakahrschanu, bet Andreewu Andersonu un Jahni Beerandu us 4 gadeem pee spaidu darbeem; Helmani, Wihki, Muhrneeku un Wilmani attaisnoja. Rosentreters ir slims un to teesàs, kad buhs isweselojees. — Jwanu Oleinikowu un Michailu Speziusu par matroscha Timofejewa aplaupischanu Leepajâ noteesaja us nahwi zaur pakahrschanu.

— **Neihsti slepenpolizisti.** Sch. g. janwarî Keisara dahrsa restorazijâ Franzis Pehpe un Jahnis Stumbris usdewuschees par slepenpolizisteem, iskratijuschi publiku un peesawinajuschees no tàs labatàm naudu un wehrtsleetas. Tomehr israhdijàs, ka wini naw polizisti, — un 27. maijâ apgabalteesa winus noteesaja us wisu teesibu un preekschrozibu atnemschanu un nodoschanu noseedsneeku pahrmahzischanas nodalâ us 2 gadeem un 6 mehnescheem katru.

No Nitaures draudses. Daschadas sinas. Schejeenes muischas nodedsinatâ pils jau atjaunota, muischas seme isrenteta. Draudses skolotajs S. tika issuhtits. 1905. gada wasarâ basniza tika slehgta, wehlak mahzitajs Schillings tika noschauts. Draudse istika bes mahzitaja, nepeezeeschamas darischanas ispildija apkahrtejee mahzitaji. Nitaures pagasta rakstwedim amats bij jaatstahj, tika peenemts Kehtschu rakstwedis Dreimana kgs. Nitaures pagasta skola teek zaur pahrbuhwi eewehrojami paplaschinata. Ari zitos nodedsinatàs muischas, kà: Mores, Annas, Lakschu un Kehtschu teek jau atjaunotas, kautschu pehdejàs trijàs tika gandrihs wisas saimneezibas ehkas isdedsinatas. Par muischu kungeem tizis daudz slikta runats, tagad kaudis nahkuschi pee zitadàm domàm: kungi par wineem nodariteem launumeem netik ween naw likuschi atreebt, bet wehl pat aisluhguschi, kur wajadsigs, kapehz sche naw daudz zeetuschu. Ass.

No Jumurdas. Daschadas sinas. Schejeenes leelà muischa pahrgahjusi Dr. Leepina kga ihpaschumâ. Daschadu eemeslu dehl Dr. L. kgs wairak gadus no weetas leek izsirst schejeenes leelos meschus: sahgu maschinas duhz zauru gadu ... Wez-Peebaldseeschi, kam ta kurinamâ materiala naw, dabù (bes maksas) sche skujas, kuras tee leeto pakaischeem un kurinaschanai. Schejeenes pagasts pastahw no kahdàm 60 mahjàm, no kuràm zeturtâ daka ir eepirktas pahrejàs tagad teek pahrdotas, bet pirzeju tàm mas, jo zenas teek usturetas samehrâ augstas. Dr. L. peenem ari pazientus, winsch praktisè ari Saufnejâ.

Ass.

No Wez-Peebalgas. Schejeeneeschi jo sparigi gatawojàs us **isstahdi** 7.—9. junijâ. Pawiljoni un schogi jau teek uszelti. Eeejas maksa isstahdê preeksch wisàm trim deenàm — 1 rbl. Atsewischki, pirmâ deenâ 50, II. — 30, III. — 40 kap. Pirmâ deenâ 7. junijâ te beedribas sahlê buhs eewehrojams konzerts, 8. — teatris, kurâ israhdis „Muhsu sentschus" pee jaunàm dekorazijàm. — ss.

Leeserâ schinî wasarâ isbuhwès is wezâ magasinas nama jaunu labd. **beedribas namu.** Muischneeki dod eewehrojamus pabalstus. Semneeki ari tam selo. Peeweds par brihwu ari materialu. — s.

No Tehrpatas. Mihlestibas drama. Reweles drehbneeks Lorbergs, 28 gadus wecs, kà „Pärnu Elu" sino, bija eemihlejis 20 gadus wezu jaunawu Keitu un ar to saderinajees. Jaunawa pehz tam aisbraukuse us Tehrpatu un tur saderinajusès ar kahdu zitu wihreeti, ar kuru gribejuse salaulatees. Tad winas pirmais lihgawainis L. no Reweles atbrauzis un usmeklejis sawu neustizamo lihgawu, issazijis tai pahrmetumus un peeprasijis sawas preekschrozibas teesibas; bet jaunawa winu atraidijuse. Ari mahzitajs leedsees apturet K. salaulaschanu ar winas otru lihgawaini. Tad pirmais lihgawainis atkal nogahjis jaunawas dsihwolli un us to trihs reises

Reformkurpes, normalsandales

un tikai pascha darbnizàs pagatawotas **augstakà labuma**

kurpju prezes

jaunakôs fasonôs peedahwà

Karla Finkensteina

kurpju pretschu weikali

Jelgawâ **Kolonades celà № 7,** Leepajâ **Graudu celà 43,** Majorôs **Johmes celà 6.**

isschahwis, winu gruhti eewainodams. L. pehz tam ari pats sew eeschahwis lodi peerê. Abi gruhti eewainotee aisweesti us slimnizu, kur L. jau tàs paschas deenas wakarà islaidis garu. Ari jaunawas eewainojumi esot koti bihstami.

Kurseme.

No Leepajas. „Slawenas desas". „Lib. Zeitung" sino, ka weetejàs „Nordweesnizas" atbildigais pahrwaldneeks Fr. 20. maija wakarà sawas weesnizas pagalmâ lizis slepeni nokaut ar lipigo sarkano sehrgu sasirguschu zuhku, kura tad tikuse isschkehrsta un nopluzinata un gaka nahkoschâ naktî pahrdota K. desu weikalâ, no kura ari paze weesniza tikuse arweenu apgahdata desàm. Schinî desu weikalâ slimàs zuhkas gaka tikuse sajaukta ar zitu desu gaku, tà ka polizija naw warejuse to wairs atrast. Tagad weesnizneeks lihdz ar desineeku saukti pee atbildibas teesas zelâ.

— **Jaunu dselszeka lihniju,** no Leepajas us Bernateem, ar staziju us Sahgeru lauka, eeteizis buhwet pilsehtas domneeks Burkewitzs, kursch schai leetà gribot eesneegt peenahzigâ weetà luhgumu. Dome winam weenbalsigi peekritusc, kà „L. Apsk." raksta.

No Nihzas. Noslihkuschi sestdeenas rihtu 4 swejneeki, kureem juhrâ netahl no malas apgahsusès laiwa.

No Remtas. Basnizas upura makà, kà „B. T." pag. swehtdeen bijis eemests papihris ar triju Kursemes mahzitaju un wairaku saimneeku sarakstu, kuri esot „noteesati us nahwi." — Ja ari schis „sarakstis" eemests neekoschanàs dehl — ari tad tas ir nekreetniba.

No Jaunjelgawas. Sehnu un meitenu tirdsneezibas skolà jau pirmajâ gadâ bijuschi 186 audsekni; jauni peeteizotees prahwâ skaitâ. Skolâ, kà „R. Apsk." raksta, waldot spirgts, weseligs gars; winà strahdajot 5 skolotaji un 2 skolotajas. Esot nodomats scho eestahdi pahrwehrst par 7 klasigu komerzskolu, bet tam robotees schkehrschli. Netruhkstot ari kauschu, kuri mehginot skolai wisadi kaitet.

No Jelgawas.

Mihklains gadijums. Weetejâ „Rigas" weesnizâ preeksch daschàm deenàm apmetees kahda Kaunas seminara audseknis, isgahjis no weesnizas un pasudis. Pasinotâ polizija wina istabâ atradusc wairak wehstules un sihmiti, ka winsch sew darischotees galu. Polizija, kà „B. T." sino, lihdz schim welti meklejuse nosuduscho seminaristu.

Wisjaunakàs sinas.

Peterburgâ, 29. maijâ. Waldibas organs „Rossija" silti atsihst Gutschkowa patriotismu, kuru winsch esot isteizis, neskatotees us wisu asumu un daschu netaisnibu. No zitas puses apgalwo, ka pilsgalma aprindàs waldot stiprs nemeers, stahwoklis esot kritisls un Stolipina stahwoklis apdraudets. (Düna-Ztg.)

Londonê, 10. junijâ (28. maijâ). „Reutera" agenturai is Tanscheras telegrafê: Pehz sinàm is semes eekscheenes sestdeen notikusi Muleja Hafida swiniga eeeeschana Fesâ.

Basnizas sinas.

Leepajas Sw. Annas basnizas draudses sinas no 19. lihdz 25. maijam. Kristiti: Emilija Wiktorija Grasde, Karlis Arwids Sakis, Elwira Salzman, Eduards Alberts Strelewitzs, Emilija Arsilija Huhn, Rudolfs Klabis, Jahnis Muzeneeks, Andrejs Schanis Warkals. Uzsaukti: Annis Kaltis ar Lihsi Waldman, dsim. Strasdin; Krischjahnis Elmuts ar Annu Kadik; Peters Mitzkeljunas ar Ilsi Plostneek; Andrejs Braschnewitzs ar Mariju Mika. Laulati: Matihss Henkhusens ar Annu Kolchin; Marts Brodels ar Billi Bluhm; Mikels Behrsinsch ar Lihsi Jaunsem; Frizis Esermals ar Trihni Schmidt; Ernsts Drehks ar Elisabeti Skabart; Frizis Grawers ar Johannu Wilhelmini Blum; Ansis Simsons ar Madi Lapskain; Jekkabs Bernats ar Mariju Rein. Miruschi: Jahnis Rosentals 70½ g.; Margreeta Freiberg, dsim. Kasak 55½ g.; Marija Pike, dsim. Treiman 68 g.; Dawids Semits 12 g.; Anna Jahneit, dsim. Grihsle 57 g.; Anna Grünert 27 g. w.

Dahwanu eenahzis preeksch basnizas 3 rbl. 50 kap.

Deewkalposchanas: 1. Wasaras swehtku deenâ 9 no rihta; deewgaldneeku nepeenems. 2. Wasaras swehtku deenâ mahzitaja nebuhs.

25. maijâ Sw. Annas basnizâ eeswehtitas 166 meitenes.

A. Riemschneiders.

Jaun-Leepajas basnizas sinas no 19. lihdz 25. maijam. Kristiti: Aleksanders Pauls Kornets, Lina Ignat, Karlis Kampars, Wallija Irma Siewert, Arnolds Sahgers, Ernestine Luzija Kalej, Lawihse Julija Eweline Leisman. Laulati: Broniflaws Graschulis ar Ilsi Sudik; Andrejs Leegis ar Lawihsi Rosental; Johans Otto ar Lihbu Labrenz; Jahnis Asmans ar Lawihsi Dawidson. Miruschi: Johanna Bautze 29 g.; Ilse Skroderen 90 g.; Mikels Runne 42 g.; Lillija Selma Strasdin 1 m. w.

Deewkalposchanas: 1. junijâ plksi. 9 no rihta eeswehtischana un plkst. 4 pehz pusd. liturgiska deewkalposchana. 2. junijâ mahzitaja nebuhs un spredikis tiks lasits plkst. 10 no rihta.

Mahzitajs **Goldberg.**

Isdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **J. Weissmanis.**

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Adwokats

F. Stagers

ussahk praksi

Jelgawâ, Kolonadu eelâ 11.

Runas stundas: no 8—10 rihtâ un no 3—5 p. pusd.

NB. Eeeja no Basnizas eelas, ceprettim Semneeku Wirsteesai.

No 19. maija buhschu runajams

Kemerôs,

Basnizas eelâ № 5.

Runas stundas Jelgawâ: zeturtdeenâs no plkst 5—7 wak. un peektdeenâs no pl. 1/8—1/21 rihtâ.

Dr. Dsinters.

Peenemu **sobu fimneekus** tdeenas no plkst. 10—1 un 4—7. **Spezialitate: eeleet ahkfligus sobus, porzelana klombas** un **ifwelk sobus gluschi bes sahpèm. Lauzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.**

Jelg. Leelajâ eelâ № 6, Gutman-Rathaus.

Jelg. Laukf. Beedribas jaunbuhwetâ namâ Jelgawâ, Katoku eelâ 44, isihrejamas plaschas telpas ar apm. 20 cebrauzeju istabâm

besalkohola weesnizai.

Peeprasams ik darbdeenas Jelg. Laukf. Beedr. Krahj-Aisdewu Sab. no 10—2 deenâ pee Sab. Waldes.

Jums!!

Sem labeem noteikumeem pahrdodams jauns muhra nams, buhwets un eerihkots pehz jaunakajeem buhwes mahklas prasijumeem lihdz ar dahrsu un buhwgrunti, kâ ari wehl **wasarniza** pee pilsrhtas ar 2400 □ pehdu buhwes grunts. Peeprasit pee L. Bernsteina kga, Jelg. Salajâ eelâ 4. Runajams no 12—2.

Laiwu

pahrdod Jelg. Dobeles eelâ № 56.

Brambergu pagasta walde

dara sinamu, ka **7. junijâ** sch. g. pulkst. 12 deenâ, weetejâ pagasta namâ tiks atdota **masaksolischanâ** Bekerkrogus stedeles jumta weenas puses

aplaktoschana un noklahschana ar dakstineem.

Brambergâ, 20. maijâ 1908. g.

Pag. wezakais **K. Underfons.**

Skrihw.: **F. Baumans.**

S. w. (№ 970.)

Jznomâs wairaksolischanâ

plawas

Rudsu krogâ, pee Jelgawas 3. junijâ sch. g. plkst. 12 deenâ us 1 gadu. 1) No Seerumuischas plawâm 18,25 def. kas atrodas gar Leelupi un 2) no Jelgawas plawâm aiz pils pee „airetaju kluba" 4,86 def. Tuwakas sinas pee meschfarga Strautneeka.

A. N.

Bogdanowa

tabakas fabrik. noliktawa

Jelgawâ, Katoku eelâ № 12, eewehlè wislabakâs papirosu tschaulites (hilses) is pascha auto-mech. fabrikas.

„Sankt Gotthard,"

starp tâm: koka kastitês par 500 un 250 gab., kâ ari **Berlines** 100 gab. ar dahwanu katrâ kastitêm „Zarskija" ar glihtu walsts ehrgli.

Smarschiga tabaka: **Express** № 18 1/4 ℔ 40 kap., 1/8 ℔ 20 kap. **Express** № 8 1/4 ℔ 28 k., 1/8 ℔ 14 kap. Tetzami papirosi: **Egiptes** 10 gab. 6 kap., **Barskija** 10 gab. 3 kap., **Bogatir** 20 g. 5 k. **Maikapara** spezial-tabakas **Swesda** № 40, № 30 un № 1 nepahrspehjama labuma.

Mag.

J. Hertela

apteek. pretschu pahrdotawa

Jelgawâ, Pasta eelâ № 13,

peedahwâ:

wisad. mahlderu wajadsibas kâ: sausas krahsas, gatawas eskas krahsas skahrda traukôs, linu eku, kaneepu eku, sikatifirnisu, terpentinu, daschadas lakas, lihmi, bronsas, pindseles u. t. t. u. t. t.

Leelumâ un masumâ.

Rich. Muhrmana Rig. wispahrisgliht. kursi,

Walnu eelâ № 30.

(Widus skola preeksch abeju dsimumu preaugusscheem) Tautas apgaismoschanas ministrijas pahrsinâ.

Kursi eedalâs 5 klasês:

I. klase lihdsinajâs mahzibâs gimnasijas un realskolas 1. un 2. klasèm.

II. „ „ „ „ „ 3. un 4. „

NB. Bes tam 2. klasê teek sagatawots us tautskolotaju, apteekneeku, 2. schkiras sawwalneeku un eeslahschanos walsts deenestâ ekfamenèem.

III. klases 1. nodaka lihdsinajâs mahzibâs gimnasijas un realskolas 5. klasei.

„ 2. „ „ „ „ 6. „

NB. Schinî klasê teek bes tam ari sagatawots us mahjskolotaju un 1. schkiras sawwalneeku ekfamenèem.

IV. klase lihdsinajâs mahzibâs gimnasiju 7. un 8. un realskolu 7. klasèm.

Kursôs strahdâ wecteju krona gimnasiju un realskolu wirsskolotaji.

Peeteiktees war katru darbdeenu no 10—12 preeksch pusd. un no 3—5 pehz pusd. kursu kanzelejâ.

Rich. Muhrmana tirdsneezibas kursi, Walnu eelâ 30.

Kurss pusgadigs. Maksâ par wisu kursu 50 rbl.

Atsewischki maksâ:

par grahmatweschanas kursu	20 rbl.	par komerzrehkinaschanu	10 rbl.
„ korespondenzi wahzu walodâ	5 „	„ komerzgeografiju	5 „
„ „ kreewu „	5 „	„ maschinas rakstischanu	10 „
„ kantora praktiku	5 „	„ stenografiju	10 „

Kursu nobeiguschee dabu apleezibas.

Peeteiktees war katru darbdeenu no 10—12 preeksch pusdeenas un no 3—5 pehz pusdeenas.

Milijoneem zilweku

wehlâs labi apgehrbtees, preeksch kam wajaga milsigi daudz naudas! Prahtigi laudis arweenu labi apgehrbuschees ar masceem naudas isdewumeem, tadehl ka wini greeschâs taisni pee fabrikas „Т-во ЯКОРЬ"

kas par fabrikas wairuma zenâm issuhta sekoscho: „**Luwr**" — wispraktiskakâ modes drehbe wihreeschu uswalkeem, mihksts schewiota audums, gludi melnas un tumschi silas krahsas, waj zaurausts jaunmodes sihkeem raibumineem waj krahschnâm ruhtèm, melni pelekâ, oliwâ un schokolades krahsâ, kas peedod drehbei ohrkahrtigi skaistu isskatu. Gabals no 4¼ arsch. preeksch pilniga wihreeschu apgehrba 5 rbl. 25 kap. Labakas sortes 6 rbl 50 kap. „Primâ" sortes 8 rbl. 50 kap. un 10 rbl.

Wisujaunakais!!!

Frantschu kamgarna drehbe „**Nizza**", tihrwilnas audums, melnas, tumschi silas un oliwa krahsas, gluds waj ruhtaini zaurausts tikko sarebsameem sihda pawedeneem. Schi drehbe wisumodernakâ preeksch eleganta un solida uswalka. Gabals no 4¼ arsch. preeksch uswalka 11 rbl. Augstaka labuma 12 rbl. 50 kap. „Primâ" labuma 15 rbl. Ja apsteltê 3 waj wairak gabalus us reis, wajadsigâ odere teek peelikta klaht bes maksas.

Eepakajums un issuhtischana pa pastu us fabrikas rehkina. Issuhta katram pa pastu ar samaksu sanemot pastâ (налож. плат.). Issuhta ari bes eemaksas. — Us Sibiriju 5% dahrgaki. Bes riska. Preze, kas nepatiht, teek peenemta atpakaļ un nauda ari atpakaļ atdota. Par auduma labâm ihpaschibam fabrika apbalwota ar leelo sudraba medali isstahdê Rostowâ pee Donas. Pastellejumus luhdz adreset:

Т-во „ЯКОРЬ" Лодзь.

Wehstules war rakstit ari Latweeschu walodâ.

Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas

Krahschanas un Aisdoschanas Sabeedriba

(atklahta februari 1900. g.).

Telefons № 62. Jelgawâ, Katoku eelâ № 44. Telefons № 62.

30. aprilî 1908. g.

Droschibas kapitals 186,869 rub. 24 kap., neeerehk. 1627 beedru garantiju.

Bilanze swahrstâs ap 2,120,256 rub. 27 kap.

1) **Par noguldijumeem** maksâ par gadu **3—6%**, skaitot no noguldischanas deenas. Par **schiro-noguldijumeem** maksâ **3%**.
2) Par **aisdewumeem** nem **6½—8%** par gadu. Peeprasijumus isspreesch pirmdeenâs.
3) **Kantoris atwehrts** ik darbadeenas no pulkst. 10—2 deenâ.
4) Beedri war buht **abeju dsimumu personas,** kâ ari sabeedribas un arteli.
5) Noguldijumi un aisnehmumi ir **swabadi no krona nodokleem.**
6) **Us generalsapulzes nolehmumu pamata sabeedribai jatura arweenu wismaz 3% no bilanzes summas swabadas naudas,** lai noguldîtajeem us pirmo peeprasijumu bes ussazischanas waretu izmaksat winu noguldijumus. **Walde:** agr. **J. Bisseneeks.** Agr. **J. Brasda. D. Kahnbergs.**

Slimeem!

nespehzigeem, nerwoseem.

Sinibu wihrs profesors ahrsts Brown-Sekars, 72 g. wezs, atrada, ka wiseem weseligeem zilwekeem leeli sehklas dseedseri, kas isstrahdâ leelu daudzumu sehklas schkidruma, peeschkirdami wineem spehku, wingrumu un dsihwes preeku. Sirmgalwjeem un nespehzigeem schahdi dseedseri eewehrojami pamasinajuschees un sehklas schkidrumu gandrihz nemaz wairs neisstrahdâ, zaur ko zilweki paleek nespehzigi un wahji. Sawu sehklas schkidruma truhkumu winsch nolehma papildinât ar tahdu schkidrumu no kustoneem (sekara schkidrumu) pehz kam usnehma atkal lekziju lasischanu un strahdaja ar senako energiju. Kopsch ta laika ahrsti nolehma, ka sekara schkidrums (sehklas esenze) nepahrspehjams uslabot spehkus, kas wahjinati zaur wezumu, masasinibu, diloni, sabojatu nerwu sistemu no garigas waj meesigas pahrpuhleschanâs, netiklibu, istalschanu, treeku, wihreeschu nespehjibu, uhdens slimibu, zukura slimibu, skrofuleem, sifilisu, reimatismu, podagru u. t. t. un ka schis lihdseklis atjauno atkal wisas normalâs organisma wajadsibas, kâ ehstgribu, meerigu meegu, energiju, dsihwes preeku, meesas swara peenemschanos u. t. t. No slimneeku un ahrstu atsauksmèm par sekara schkidrumu sekoschais: „Nowehrojumi par eespaidu no Dr. Telnichina sehklu esenzes, kuru sanehmu no D. Kalenitschenko laboratorijas, peerahdija, ka schis lihdseklis nepahrspehjams pret mugurkaula smadzeņu nerwu atslahbumu, meega truhkumu, dsimumu nespehjibu zaur nerwu atslahbumu. Kolegiju padomneeks Dr. A. Ф. Домбчинскій г. Коло, Калишск. губ. 13. oktobrî 1907. g."

„Wehl neesmu beidzis leetot pastelletâs 3 pudelites sekara schkidruma, bet jau sajutu schi lihdseklja labdarigo eespaidu. Spehki eewehrojami uslabojuschees, eestahjuschees meerigs meegs un laba ehstgriba. Nerwi stiprinajâs. Zeenibâ Dr. Филягинъ, г. Алешки, 16. sept. 1907. g." — „Slimoju wesela gadu, istehreju sawus lihdseklus us ahrsteschanos, bet nekas nepalihdseja; tad sahku eenemt sekara schkidrumu. Pehz 3 nedeldm biju wesels un wareju eet pee darba. Weseliba un spehks tahdâ mehrâ atjaunojâs, ka sewis nemaz wairs nepeetaupiju. Zeenibâ Н. Чернильникъ. Parakstu apstiprinats no Krementschugas notara Kasini kga 4. dezembrî 1907. g. sem № 5136. Кременчугъ, Александров. ул. д. Богопольскаго." — „Es slimoju 4 gadus, gahju ar krukeem, nespehju strahdat; ismehginaju wisadus ahrsteezibas lihdseklus, bet wiss welti. Kad biju isdsehris 2 pudelites sekara schkidruma, krukus wareju likt pee malas un strahdaju zau weselu mehnesi. Ehstgriba apbrihnojama, guku loti labi. Izglahbu sewi un sawu dsimtu no redsama posta tikai zaur sekara schkidrumu. Андрей Дегтяревъ, Харбинъ, К. В. ж. д. вагон. мастер. 26. julijâ 1907. g.

(Jr wehl wairak simtu glaimojoschu atsauksmes rakstu no ahrsteem un slimneekeem no wisâm kulturas semèm. 1 pud. sehklas esenzes 2 rub. 50 kap. Pahrdod apteekâs un apteek. pretschu bodês. Par 1—4 pud. issuhtischanu pasta nauda 50 kap. (war suhtit ari us pehzmaksu).

Bes maksas

teek issuhtitas diwi siniski popularas broschuras (64 un 32 lap. puses), sastahditas sem Dr. G. Abramowa un Dr. A. Winogradowa redakzijas. **Kâ pagarinat muhschu, stiprinat spehkus, kas nowahjinati zaur slimibàm, darbu waj wezumu,** ar atsauksmèm par sekara schkidrumu no ahrsteem un slimneekeem. Adrese: Козловскій пер. д. № 12 кв. 51. Д. Калениченко (соб. д.) Москва.

Strömera teatr. „Elektrobiografs".

Jelgawâ us tirgus platscha.

73. Serija no zeturtd. 29. maija lihdz swehtd. 1. junijam.

Nopelnita pateiziba.

Kà putnu beedeklis

Juhs isskatatees, ja juhsu apgehrbs naw labi pagatawots.

Es galwoju par **glihtu sasonu, labu darbu** un turu krahjumâ

wisjaunakos stoffus.

Gatawi uswalki, krekli, apkakles, krawates, par peenehmigâm zenâm pastahwigi krahjumâ.

W. Krügers,

№ 19, Jelgawâ, Leelâ eelâ № 19.

Ed. Zehder's — Rigâ

Karla eelâ № 11.

Laukfaimneezibas maschinu noliktawa

eeteiz

Richard Garrett un dehla Leistonâ (Anglijâ)

Jaunâ! Lokomobiles Jaunâ!

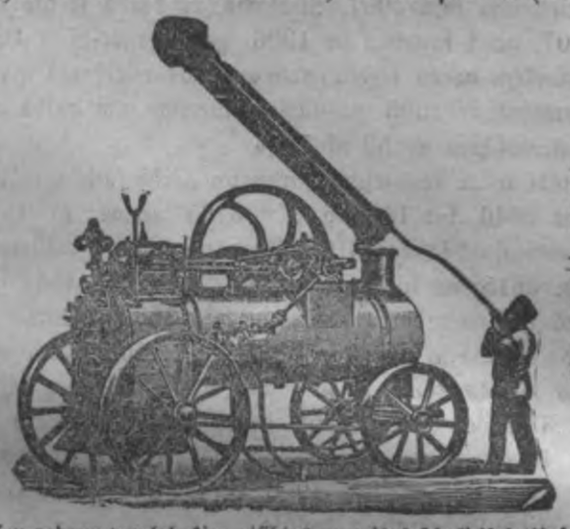

tagad konstruetas uz 10 atmosferem darba spiedeena.

kâ sen gadeem par labakâm atsihtas un wisplaschaki isplatijuschâs

lokomobiles un twaika kulmaschin.

wisjaunakâs konstrukzijas.

Kulgarnituras pilnâ sastahwâ,

kuras skaidri nosortetus, tirgoschanai derigus graudus isdod, ar 3, 4, 5, 6, 8, 10 un 12 sirgu spehku.

Wehstuku adrese: **Ed. Zehder — Rigâ.**

Gehpela un rokas kulmaschinas

wissaunakâs konstrukzijas.

J. Strautina

kurpju weikals,

Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 2,

pr. Jaffê kunga weikalam.

Peed. leelâ iswehlê **pascha darbnizâ pagatawotus apawus preeksch kungeem, dahmâm u. behrneem,** kâ ari slawen. Peterb. **reformu kurpes un sandales.**

Apstellejumi teek wisdrihzakâ laikâ pagatawoti.

Lehtas, bet noteiktas zenas.

Meldereem.

Neschahwetu graudu malschanai atsihti par wisnoderigakeem, labakeem un lehtakeem

mahksligi dsirnu akmeni,

kuzus, pateizotees technikas panahkumeem un jaunisgudrojumeem, eespehjams isgatawot pat katrâ laikâ jebkuras dsirnawas un ari us wezajeem akmeneem usleet wirsû mahksligo masu tahdâ beesumâ, kahdu wehlâs. Wezu dsirnawu akmeni islaboschana isnahk diw-trihs reis lehtaki, nekâ diwu jaunu akmeņu eegahdaschana, pee kam tee famak graudus diwreis wairak un labak, nekâ smilschu akmeni.

Peeprasat tuwakas sinas par muhsu dsirnawa akmeneem. Prospektus, atsauksmes un zenu rahditajus issuhta par welti.

Noliktawa un darbniza: Brunineeku un Nikolaja eelu stuhrî. — Wehstuku adrese: **A. E. Fuchs, Rigâ.** Widsemes gubernâ.

Plawas sahli

un **ahdulu** pahrdod **Reifs** pee Rahtsmuischas. Turpat dabonama suhrmana droschka par lehtu zenu.

Plawu sahli

pahrdos wairaksolischanâ **Wolguntes muischâ 9. junijâ sch. g.,** pulksten 10 no rihta.

Kas aisdod 900 rbl.

kâ pirmo naudu us lauku mahjâm wehrtibâ pahri p. 2000 rbl.? Laipn. peedahwaj. luhdz adreset Митава, poste restante „P. oblig. 900."

Jahnischkê.

Bonzel Milwidski weikalâ war dabut katrs, kas pehrk 1/4 mahrz. **tehjas** no Popowa waj Wissotzki firmas par 55 k. **1 mahrz. smalkâ zukura par welti lihdz.**

---

8. junija plkst. 8 p. pusd. tiks Jelg. meschakunga (Brinku-) muischas

„Osolplawas"

wairaksolischanâ weenreisigai noplauschanai isdotas. Solischana notiks turpat us min. plawas.

Pahrdodama leetota

lokomobile

8 sirgu spehka Ahrzes muischâ pee Bauskas.

Dsimuma nespehziba, tâs dseedinaschana pee wisada wezuma personâm ar jaunajeem lihdzekleem. Doktoru Abramowa un Winogradowa broschuru issuhta par welti. Adrese: Москва, Козловскій пер. д. № 18, кв. 51. Д. Калениченко (собств. д.).